

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 378/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Advokátska kancelária, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 112/2014 z 8. júla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. októbra 2014 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd a práv (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Cob 112/2014 z 8. júla 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„Okresný súd v Žiline uznesením sp. zn. 19Cb/828/1998-188 zo dňa 07.01.2014, rozhodol, že odpor žalovaného zo dňa 27.04.1998 proti platobnému rozkazu Okresného súdu Žilina sp. zn. 1Rob/2979/96 zo dňa 14.02.1997 ako odpor podaný oneskorene odmieta. Proti uvedenému uzneseniu o zamietnutí odporu podal sťažovateľ v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho odvolanie. Žalovaný namietal, že mu súd prvého stupňa svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom tým, že platobný rozkaz mu nemohol byť doručený, nakoľko podpis na doručení nepatrí jemu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým súd znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom. Vydaniu meritórneho rozhodnutia teda predchádzala vada konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, kedy meritórne rozhodnutie nemalo byť vôbec vydané.

Odňatím možnosti konať pred súdom je taký postup súdu, ktorým bolo účastníkovi konania znemožnené uplatňovať v súdnom konaní tie procesné práva, ktoré účastníkovi patria podľa jednotlivých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Aby mal účastník konania – žalovaný – možnosť reálne a efektívne chrániť svoje práva a oprávnené záujmy v konaní pred súdom, musí mu byť umožnené vyjadriť sa ku všetkým tvrdeniam. Súčasťou O.s.p. sú viaceré ustanovenia, ktorých účelom je zabezpečiť dodržiavanie a skutočné naplnenie tohto práva účastníka. Konanie prvostupňového súdu je postihnuté vadou, nakoľko žalovaný doručovanú zásielku neprevzal osobne a podpis na doručení, ktorá sa nachádza v spise nie je jeho...

Odňatím možnosti konať pred súdom je taký postup súdu, ktorým bolo účastníkovi konania znemožnené uplatňovať v súdnom konaní tie procesné práva, ktoré účastníkovi patria podľa jednotlivých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Postupom prvostupňového súdu a následne aj postupom odvolacieho súdu bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom a tým mu bola znemožnená realizácia procesných práv priznaných Ústavou SR a Občianskym súdnym poriadkom.

Aby mal účastník konania – žalovaný – možnosť reálne a efektívne chrániť svoje práva a oprávnené záujmy v konaní pred súdom, musí mu byť umožnené vyjadriť sa ku všetkým tvrdeniam. Súčasťou O.s.p. sú viaceré ustanovenia, ktorých účelom je zabezpečiť dodržiavanie a skutočné naplnenie tohto práva účastníka. Konanie prvostupňového súdu je postihnuté vadou, nakoľko sa na doručenke nenachádza podpis žalovaného, teda platobný rozkaz nikdy neprevzal. Zákon pritom výslovne ukladá súdu povinnosť doručiť platobný rozkaz do vlastných rúk, v záujme ochrany odporcu je preto náhradne doručenie vylúčené.

Sťažovateľ si uplatnil svoje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že sa v pozícii odporcu domáhal toho, aby bol platobný rozkaz zrušený, nakoľko ho odporca nikdy osobne neprevzal, pričom zákon výslovne ukladá povinnosť doručiť platobný rozkaz do vlastných rúk žiadal, aby bolo nariadené pojednávanie a po vykonanom dokazovaní návrh zamietnutý.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

«1. „Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. Cob/112/2014-210 zo dňa 08.07.2014 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 Ústavy SR, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde a základné právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.“

2. „Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/112/2014-210 zo dňa 08.07.2014, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 19 Cb 828/1998-188 zo dňa 07.01.2014 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.“

3. „Zároveň sťažovateľ žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.106,84 € a túto poukázať jeho právnemu zástupcovi na účet vedený vo

“»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom tvrdil, že mu postupom Okresného súdu Žilina a postupom krajského súdu, ktorý svojím uznesením potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina

. k. 19 Cb 828/1998-188 zo 7. januára 2014 bola odňatá možnosť konať pred súdom. Sťažovateľ namietal, že nemohol v postavení žalovaného realizovať všetky svoje procesné práva, ktoré mu ako účastníkovi konania priznáva zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 OSP dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že sťažovateľ má možnosť domáhať sa preskúmania postupu okresného súdu v spojení s postupom krajského súdu na Najvyššom súde Slovenskej republiky v rámci dovolacieho konania, so zreteľom na dovolací dôvod podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) OSP.

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základného práva účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. V tejto spojitosti ústavný súd pripomína, že sťažovateľ nie je oprávnený vyberať si orgán verejnej moci, ktorý mu má poskytnúť ochranu tvrdeného porušenia jeho základného práva. Ústavnou i zákonnou povinnosťou sťažovateľa bolo vyčerpať všetky právne prostriedky ochrany jeho tvrdeného porušenia základného práva, tak ako mu to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky.

Ústavný súd zotráva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, II. ÚS 94/06).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd túto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre neprípustnosť.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2015